

Львівський інститут
Приватного акціонерного товариства
«Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»
(назва навчального підрозділу)

Кафедра психології та соціально-гуманітарних наук

Затверджую:
Заступник директора з
навчально-методичної та
виховної роботи

(підпис)
к.е.н., доц. Парфенюк Є. І.
(ПІБ)
30.08.2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри психології та
соціально-гуманітарних наук
(назва кафедри)

Протокол № 01/24/25 від 29-08-2024 р.
Завідувач кафедри _____
(підпис)

к.психол.н. Коміанович М. С.
(ПІБ)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Етика та естетика

спеціальності: 081 «Право»
(шифр і назва спеціальності)
освітнього ступеня: перший (бакалаврський)
(назва освітнього ступеня)
освітньої програми: Право
(назва освітньої програми)
спеціалізації: _____
(назва спеціалізації)

Львів 2024

Розробник (-и) силябусу навчальної дисципліни:

Матюшко Людмила Іванівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри психології та соціально-гуманітарних наук

Викладач:

Матюшко Людмила Іванівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри психології та соціально-гуманітарних наук

Силябус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри психології та соціально-гуманітарних наук
Протокол від 29.08.2024 р. № 01/24/25

Завідувач кафедри _____ М. С. Компанович

(підпис)

Силябус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми
«Право»

(назва освітньої програми)

30.08.2024 р.

Керівник (гарант) освітньої програми _____ В. Г. Яворська

(підпис)

Силябус перевірено

30.08.2024 р.

Заступник директора з

навчально-методичної та виховної роботи _____ Є. І. Парфенюк

(підпис)

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Етика та естетика
Шифр та назва спеціальності	081 Право
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Вибіркова
Кількість кредитів і годин	3 кредитів / 90 год. Лекції : 20 Семінарські заняття: 14 Самостійна робота студентів: 56
Терміни вивчення дисципліни	II семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	Залік
Сторінка дисципліни на сайті	https://li-maup.edu.lviv.ua/uploads/media/content/UA_Sylabus_081_Etyka%20ta%20estetyka.pdf

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

	Матюшко Людмила Іванівна кандидат історичних наук
	Доцент кафедри психології та соціально-гуманітарних наук
Дисципліни, які викладає НПП	Етика та естетика
Напрями наукових досліджень	Курс «Етика та естетика» покликана сприяти становленню духовно-цілісної особистості, розвитку високої моральної та чуттєвої культури студента. На підставі вивчення категоріального апарату етики та естетики, засвоєння моральних норм і принципів, особливостей художньо-творчого досвіду людства, дисципліна спонукає до формування власної моральної позиції, пошуку особистих ціннісних орієнтирів та життєвих пріоритетів, розвиває здатність правильно сприймати та оцінювати різноманітні явища навколишньої реальності та твори мистецтва
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	ORCID 0000-0001-5274-689X https://scholar.google.com.ua/citations?user=IPFJjR0AAAAJ&hl=uk
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	liuda_matiushko@ukr.net
Контактний тел.	+38(097)8360603
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту/Академії	https://li-maup.edu.lviv.ua/kafedry/kafedra-psykholohiyi/osobovyy-sklad/kin-dotsentka-kafedry-psykholohiyi-ta-sotsialno-humanitarnykh-nauk-matyushko-lyudmyla-ivanivna/

Анотація курсу. Навчальний курс «Етика та естетика» належить до вибіркового навчального циклу дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки, вивчення якої передбачено за освітньо-професійною програмою підготовки фахівців освітнього ступеня – бакалавр. Програма з навчальної дисципліни «Етика та естетика» складена відповідно до місця та значення дисципліни за структурно-логічною схемою, передбаченою освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів за напрямом підготовки «Право».

Предмет вивчення дисципліни – є вивчення закономірностей моральноетичного і естетично-художнього освоєння дійсності та свідомої самоорганізації духовних структур особистості з метою творчої взаємодії зі світом у формах творення моралі та краси.

Мета курсу: формування системи знань з історії та сучасних концепцій етики та естетики як важливого показника освіченості фахівця. Спецкурс передбачає ознайомлення студентів з теоретичними і практичними основами гуманістичної етики, загальнолюдськими цінностями і має метою орієнтувати студентів на вироблення власної стратегії «правильного життя» в суспільстві, підвищувати рівень культурної поведінки та особистого самовизначення. Навчальний курс передбачає також розгляд особливостей та проблем європейської та української естетичної думки, зокрема проблем природи мистецтва і художньої творчості. Метою є засвоєння та розуміння поняття прекрасного, формування чуттєвої культури людини. .

Завдання навчальної дисципліни: Основні завдання, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни – це вивчення теорій етичної та естетичної форм суспільної свідомості. Набуття навичок етичного, естетичного, загальнокультурного аналізу суспільного і культурного життя. За результатами навчання студенти зможуть знати основні моральні цінності, види етики та мистецтва, суть та категорії естетики, мистецькі надбання різних епох; систему цінностей, видатні пам'ятки кожного культурного періоду, основні етико-естетичні проблеми. Вміти засвоїти та розуміти загальнолюдські моральні цінності, їх роль у формуванні здорового суспільства та його життєдіяльності, розбиратися в сфері етики та культури спілкування, також і в умовах віртуальної реальності, особливо в сучасну епоху технічного прогресу та інформаційних технологій. Розуміти суть основних питань і категорій естетики, орієнтуватися в теоретичних проблемах розвитку мистецтва, аналізувати пам'ятки культури.

Пререквізити навчальної дисципліни. Курс «Етика та естетика» безпосередньо пов'язаний з дисциплінами: «Філософія», «Історія та культура України».

Постреквізити навчальної дисципліни: «Академічні студії».

Програмні компетентності.

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності
Загальні:	
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми
ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу
ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми
ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	Повністю. Співвідноситься з метою курсу

Результати навчання:

РН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

Зміст навчальної дисципліни.

	Теми	Лекції	Семінарські заняття
Модуль 1. Етика та естетика античності, середньовіччя та доби Відродження			
1-2	Предмет і завдання курсу	4	2
3-4.	Етика та естетика античності, середньовіччя, доби Відродження	6	4
Модуль 2. Етика і естетика доби Просвітництва та філософії постмодернізму			
5	Етика та естетика доби Просвітництва	4	2
6	Класична німецька філософія	2	2
7	Естетика романтизму	2	2
8-9	Етика і естетика у філософії постмодернізму	2	2
Форма контролю: залік		20	14

Форми і методи навчання

Основними видами навчальних аудиторних занять є *лекції та практичні заняття*. При викладанні теоретичного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як *лекція-бесіда, лекція-дискусія, проблемна лекція, робота в групах, рольові ігри, семінари, дискусії, мозкові атаки, кейси, презентації, дидактичні ігри, тренінги*. Ефективною формою практичних занять є рольові ігри, дискусії, мозкові атаки. Тематика гри може бути пов'язана з конкретними проблемами або мати прикладний характер, містити завдання ситуаційного моделювання з актуальних тем та проблем.

Важливе місце займають майстер класи, так звані «*case-study*». Особливо слухним є застосування кейсів при підготовці юристів. *Case* – це опис ситуації, метод, який полягає у поданні слухачам цілого блоку інформації, яка поступово осмислюється.

Для ефективного проведення практичного заняття використовуються також написання творчих робіт, доповідей, рефератів, відгадування кросвордів. Використовуються також інші моделі проведення практичних занять. Це можуть бути круглий стіл, дискусія.

Дискусія є однією з найпоширеніших форм. Мета дискусії – виявити відмінності в розумінні питання і у творчій суперечці установити істину, прийти до спільної точки зору. Дискусія збагачує зміст вже відомого студентам матеріалу, допомагає його впорядкувати і закріпити.

Реферат – форма роботи цікава і поліваріативна. Її використання потребує значної попередньої роботи. Студент працює з інформацією вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет (див. рекомендовану літературу), під час занять виконує усні та письмові завдання, виступає з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделює поведінку у конкретних професійних ситуаціях.

Інтерактивні методи, які передбачають обговорення і вирішення певної проблеми навчання і виховання у невеликих групах, а пізніше для цілої групи слухачів; сократівський метод (евристична бесіда), який заснований на діалозі, де педагог уміло сформульованими запитаннями спрямовує слухачів на формування нових понять, правил, висновків, використовуючи набуті знання, спостереження; метод інтерв'ю, де слухачі вільно висловлюються з проблем навчання й виховання.

Вивчення курсу передбачає роботу студента у тісній співпраці з викладачем та під його керівництвом на лекціях, семінарах, вивчення рекомендованої літератури і виконання завдань під час самостійних занять.

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення лекційних та семінарських занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми та методи контролю.

Залік проводиться в усній формі на останньому семінарському занятті.

Система оцінювання та вимоги.

Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	5	5	5	5
Відвідування семінарських занять	1	3	3	4	4
Робота на семінарському	10	3	30	4	40

занятті					
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом	-		68	79	
Максимальна кількість балів:			147		
147:100=1,47. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,47 = загальна кількість балів.					

*Робота на семінарському занятті оцінюється у 10 балів.

Види робіт передбачених на семінарському занятті:

- експрес-опитування;
- опитування за темою заняття;
- тест;
- виконання практичного завдання;
- презентації студентів.

** Самостійна робота студента передбачає підготовка до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекції, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел.

***Модульний контроль здійснюється у вигляді комплексної контрольної роботи, яка включає 10 тестових завдань, 2 теоретичних питання. Оцінюється 25 балів.

Критерії оцінювання: виконання тестових завдань – максимум **5 балів** (0,5 балів за 1 правильну відповідь); теоретичні питання – 10 балів кожне.

Самостійна робота включає дослідження електронних джерел, пошук друкованих публікацій (наукові праці, статті у періодичних виданнях, документи, офіційні звіти, статистичні матеріали, законодавчі та інші нормативно-правові акти за дисципліною).

Під час вивчення курсу виконуються 2 самостійні роботи. Критерії оцінювання: - змістовність – 3 бали - відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5 балів.

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль знань здійснюється шляхом усної бесіди за вивченими темами курсу та написання самостійних робіт. Підсумковий контроль знань проводиться в кінці семестру за умови наявності позитивних оцінок поточного контролю шляхом проведення заліку. Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів. Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти: - Слайди до презентації розмовної теми – 5 балів - Повнота розкриття теми – 10 балів - Якість інформації – 5 балів - Самостійність та креативність – 5 балів Максимальна кількість балів – 25 балів.

Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль (залік):

1. Предмет і завдання етики та естетики.
2. Походження та історичні типи моралі.
3. Мораль: сутність, специфіка та функції.
4. Поняття і структура моральної свідомості.
5. Добро і зло – провідні поняття моральної свідомості й категорії етики.
6. Сенс життя і ставлення до смерті.
7. Справедливість, обов'язок і відповідальність.
8. Совість, честь і гідність людини.
9. Щастя як категорія моральної свідомості.

10. Мораль у життєдіяльності українського суспільства.
11. Моральні аспекти з глобальних проблем сучасної цивілізації.
12. Моральна культура особистості та процес її формування.
13. Етика ділового спілкування: моральні виміри.
14. Моральні цінності товарищескості, дружби, любові та шлюбно-сімейних стосунків.
15. Професійна етика.
16. Етика у системі права..
17. Основні тенденції розвитку моралі в сучасній цивілізації.
18. Етикет: сутність і структура.
19. Етика у філософському вченні Г. Сковороди.
20. Етика як складова частина «філософії серця».
21. Етика і естетика античності.
22. Етика та естетика середньовіччя.
23. Етика та естетика доби Відродження.
24. Етика та естетика доби Просвітництва.
25. Класична німецька філософія.
26. Естетика романтизму.
27. Етика і естетика у філософії постмодернізму.
28. Соціальна природа і функції мистецтва.
29. Система мистецтва та види мистецтва.
30. Типологія історичного розвитку мистецтва.
31. Історичні закономірності художнього розвитку.
32. Естетика ХХ ст.: теоретичні пошуки.
33. Мистецька практика естетики ХХ ст.: абстракціонізм, експресіонізм, сюрреалізм.
34. Естетичний потенціал художньої творчості.
35. Етнічне, національне і загальнолюдське у мистецтві.
36. Естетична культура та шляхи її формування.
37. Культура поведінки та етикет фахівця.
38. Естетична і художня діяльність: їх співвідношення та особливості.
39. Творчий процес і художнє сприйняття.
40. Синтез як головний принцип сучасного мистецтва.

**Шкала оцінювання успішності студента за результатами
підсумкового контролю**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю	не зараховано з можливістю повторного складання

		повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу. Курс «Етика та естетика» (для бакалаврів) передбачає:

- роботу в команді, в малих групах та роботу в парі.
- Клімат в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної бесіди.
- Виконання завдань у встановлений термін.
- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.
- Дотримання академічної доброчесності.
- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.
- Реферати мають бути подані у письмовій формі індивідуально

Не допустимо: - пропуск занять без поважних причин;

- запізнення на заняття;
- користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів НПА);
- списування та плагіат.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, які проводяться у Львівському інституті ПрАТ «ВНЗ «МАУП», олімпіадах та наукових конкурсах серед студентів). Відпрацювання семінарського заняття за рішенням викладача може здійснюватися у формі опитування, тестування, виконання практичного завдання, розв'язання задачі з відповідної теми.

В кінці вивчення змістовного модуля проводиться модульна контрольна робота. Результат модульної контрольної роботи для студента, який не з'явився на контрольні заходи, є нульовим. У такому разі, студент має можливість повторно виконати модульну контрольну роботу.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни.

1. Етика та естетика: Методичні вказівки з проведення семінарських занять, для студентів денної та заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» / Укл. Л. І. Матюшко. Львів : ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2024. 15 с.
2. Етика та естетика: Методичні вказівки з самостійної роботи для студентів денної та заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» / Укл. Л. І. Матюшко. Львів : ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2024. 15 с.

Рекомендовані джерела інформації.

Основна (базова):

1. Тетарчук І. В., Дяків Т. Є. Етика та естетика : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2022. 316 с.
2. Петрушенко В. Л., Савельєв В. П., Сурмай І. М. Етика та естетика : навч. посіб. / за ред. В. Л. Петрушенко. Львів : Вид-во «Новий світ-2000», 2020. 304 с.
3. Чистіліна Т. О. Етика та естетика : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2021. 304 с.

Додаткова:

4. Тетарчук І. В., Дяків Т. Є. Етика та естетика : навч. посіб. для підготовки до іспитів. Київ : ЦУЛ, 2022. 316 с.
5. Етика та естетика : метод. рек. до проведення практичних занять із навчальної дисципліни (для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної і заочної форми навчання усіх фахових спрямувань університету / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. : Г. Г. Фесенко, В. В. Жигло. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 20 с. URL : <https://eprints.kname.edu.ua/57554/1/2021%20%D0%BF%D0%B5%D1%87.%20456%20%D0%9C.pdf>
6. Панченко В. І. Прикладна етика. Київ : ЦУЛ, 2020. 392 с.
7. Ерін Ніімі Лонгхйорст. Омоіярі. Маленька книга японської філософії спілкування. Київ : ЦУЛ, 2020. 210 с.
8. Левчук Л. Т. Естетика. Київ : ЦУЛ, 2020. 520 с.
9. Вільчинський Ю. М., Кучера Т. М. Філософія епохи Відродження та Реформації. URL : <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/2fb10a48-4a8c-4af6-9e77-23b58578fc5e/content>
10. Головіна Н. Проблемне поле етики освіти. Філософські обрії. 2023. № 46. С. 108- 119.
11. Чікарькова М. Етичні аспекти дистанційного навчання у добу пандемії Covid-19. Освітологія. 2021. № 10. С. 73-80.
12. Актуальні проблеми духовності : зб. наук. праць / ред. : Я. В. Шрамко. Кривий Ріг : КДПУ, 2023. Вип. 24. С. 9-22.

Інформаційні ресурси мережі інтернет:

1. Український освітній портал «Все для вчителя». URL: <http://www.teacher.in.ua>
2. <https://shron1.chtyvo.org.ua>
3. <https://osvita.ua> /Вища освіта. Реферати. Культура
4. Освітній портал «Освіта. UA: Освіта в Україні та за кордоном». URL: <http://www.osvita.ua>
5. <https://textbook.com.ua> etika-ta-estetika
6. Львівський національний університет імені Івана Франка. URL: <http://www.lnu.edu.ua>
7. <http://lawcollege.lnu.edu.ua.history-of-morality>

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Етика та естетика»

Разом: 90 год., з них 20 год. – лекцій, 14 год – практичні заняття, 56 год. – самостійна робота

Кількість балів за семестр	147 бал					
Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II		
Назва модуля	Етика і естетика античності, середньовіччя та доби Відродження (68)			Етика і естетика доби Просвітництва та філософії постмодернізму (79)		
Лекції	1-2 (2 бали)	3-4 (3 бали)	5 (2 бали)	6 (1 бал)	7 (1 бал)	8-9 (1 бал)
Теми лекцій	Предмет і завдання курсу	Етика та естетика античності, середньовіччя, доби Відродження	Етика та естетика доби Просвітництва	Класична німецька філософія	Естетика романтизму	Етика і естетика у філософії постмодернізму
Семінарські заняття	2 (10+1 балів)	3-4 (20+2 бали)	5 (10+1 балів)	6 (10+1 балів)	7 (10+1 балів)	8-9 (10+1 балів)
Теми Семінарських занять	Предмет і завдання курсу	Етика та естетика античності, середньовіччя, доби Відродження	Етика та естетика доби Просвітництва	Класична німецька філософія	Естетика романтизму	Етика і естетика у філософії постмодернізму
Самостійна робота	1 (5 балів)			2 (5 балів)		
Поточний контроль	модульна контрольна робота №1 (25 балів)			модульна контрольна робота №2 (25 балів)		
Підсумковий контроль	Розрахунковий коефіцієнт: 1,47					